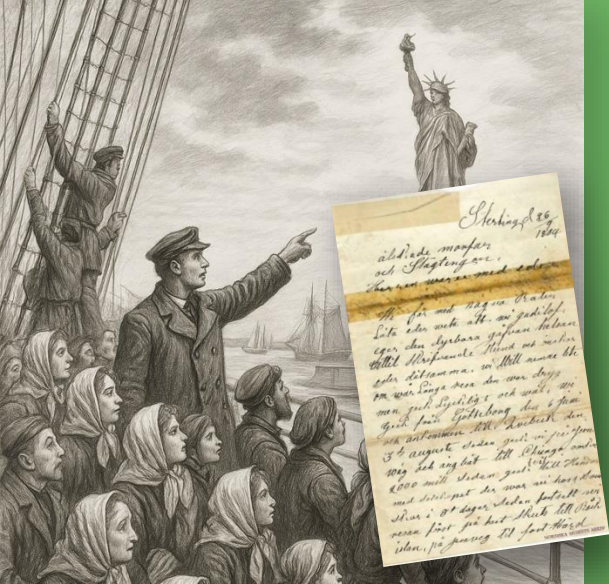

Usynlige kriser og usynlig støtte

OS! Lektion 4

Sammen på afstand?

Danskere, der søgte lykken i 1800-tallets Amerika, skrev breve hjem. Så følte de, at de hørte til et sted, selvom der kunne gå månedsvis uden svar.

Nogle skriver læserbreve til aviser, fx for at beklage sig over andre mennesker.

Hvis unge i 1980'erne havde tanker, de ikke kunne tale med andre om, kunne de ringe til radioprogrammet P4 i P1. Så følte andre i samme situation sig ikke så alene med problemet.

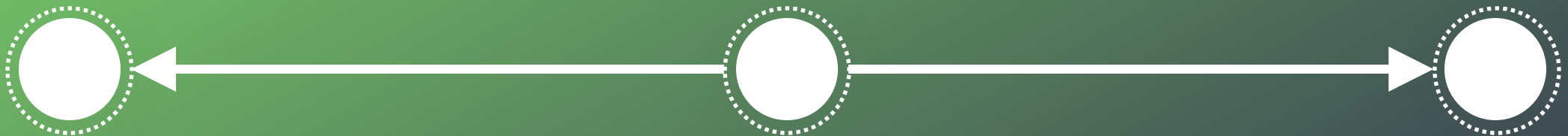
Det er nemmest at lave **konflikt** og **udelukke** andre på afstand, hvor de er usynlige.

Kan man klare det selv?

Hvornår synes I, det bliver så alvorligt, at man ikke kan sige pyt? Hvad har man brug for støtte til?

- Nogen viser en pinlig video af mig i klassen
- Nogen jeg kender deler en video på Tiktok, hvor jeg næsten er nøgen
- Nogen siger at et foto jeg har taget, er grimt

Man kan klare det selv

Det er midt imellem

Man skal have hjælp

Step 1: Lær klassen at kende

- Læs en karakter hver
- Tænk over informationerne om personen online og offline
- Hvordan har personen det?
- Er de indenfor eller udenfor i klassens liv? Eller et sted midt imellem?

William
7. klasse
"Gameren"

OS
online sammen

Familie

- ▶ Mor og far er skilt
- ▶ Bor med mor i lejlighed, som ligger tæt på Leila fra klassen
- ▶ Far er landmand og William hjælper på gården, når han er ved far.
- ▶ Tre halvsøskende på fars side

Karaktertræk

- ▶ Er lidt stille
- ▶ Kan nemt blive sur, hvis tingene ikke går, som han forventer
- ▶ Er omsorgsfuld

Venner

- ▶ Ses med nogen fra parallellklassen, som han også spiller meget med

Fritid

- ▶ Går til e-sport og gamer meget
- ▶ God til engelsk fordi han gamer

Oplevelse

- ▶ I 6. klasse spillede Casper og William Fortnite sammen, mens de snakkede på Discord.
- ▶ William "knockede" Casper ud af spillet, og så råbte William af Casper og hoverede højlydt.
- ▶ Om mandagen var Casper stadig sur på William, og de snakkede ikke sammen i nogle dage.

Skærmtd

Hus mor: 5 ind	iPhone	YouTube	Fortnite	0
Hus far: 6 ind	Samsung computer	SnapChat		

Spil

Spiller meget, og er klart den bedste i klassen til Fortnite

Følgere på TikTok

0		

© 2025 Læringsaktiviteter og NDBE

Step 2: Del viden i gruppen.
Placer karaktererne sammen.

Hvor skal personerne være?

Klip og placer karakterbrikkerne på koordinatsystemet

- Hvordan har personen det (godt-skidt akse)?
- Er personen mest inde eller ude af fællesskabet (inde-ude akse)?

Inde/ude

Trin 1: Lær klassen at kende

Du skal undersøge én af hovedpersonerne. Læs teksten på arket. Dan dig et overblik over fakta i boksene.

Reflekter over din karakters digitale liv.

Tip: Ting kan være usynlige. Måske ved de andre i gruppen, noget som du ikke kan se.

Trin 2: Positioner

Koordinatsystemet viser klassens fællesskab på to dimensioner. Hvor ville du placere din karakter?

- Er personen meget inde eller ude af fællesskabet?
- Har personen det meget godt eller skidt med sig selv?

Udvælg tre informationer (argumenter) for, hvorfor du har placeret din karakter der.

Undersøgelse i gruppen

Fortæl skiftevis, hvor I tror, jeres karakter skal placeres, og hvorfor.

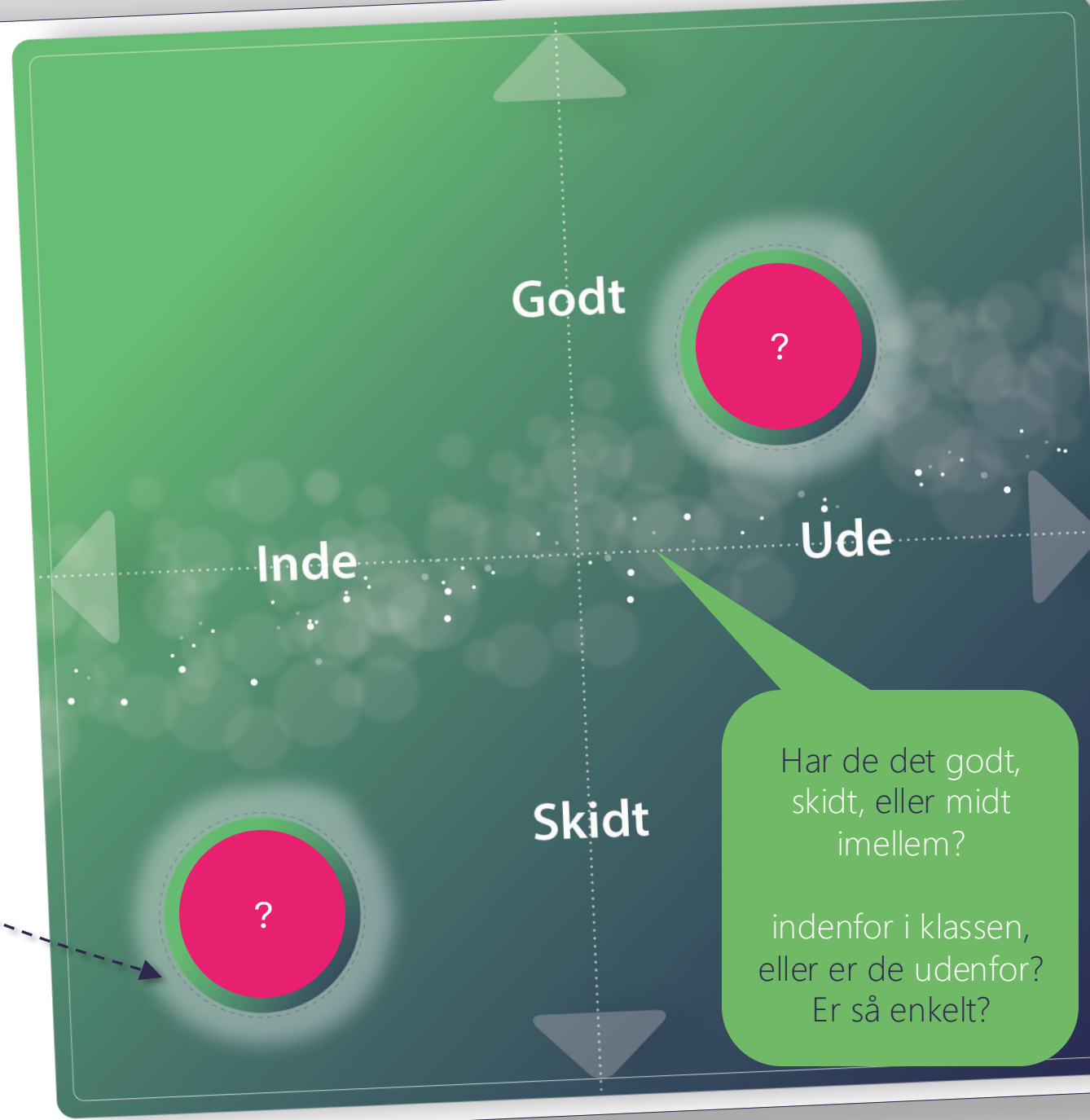
Lyt godt efter. Måske opdager I hvad karaktererne har til fælles eller andres syn på dem. I må gerne læse og sammenligne.

Diskuter om I skal flytte karaktererne rundt

Hvem er mest udenfor?

- Hvem har det sværest?

Gruppen har måske ikke alle karakterer. Noget kan være usynligt for jeres gruppe, fordi en bestemt karakter kun findes i af de andre grupper.

Step 3: Har grupperne
opdaget det samme?

Hvor har
i placeret...

Leyla?

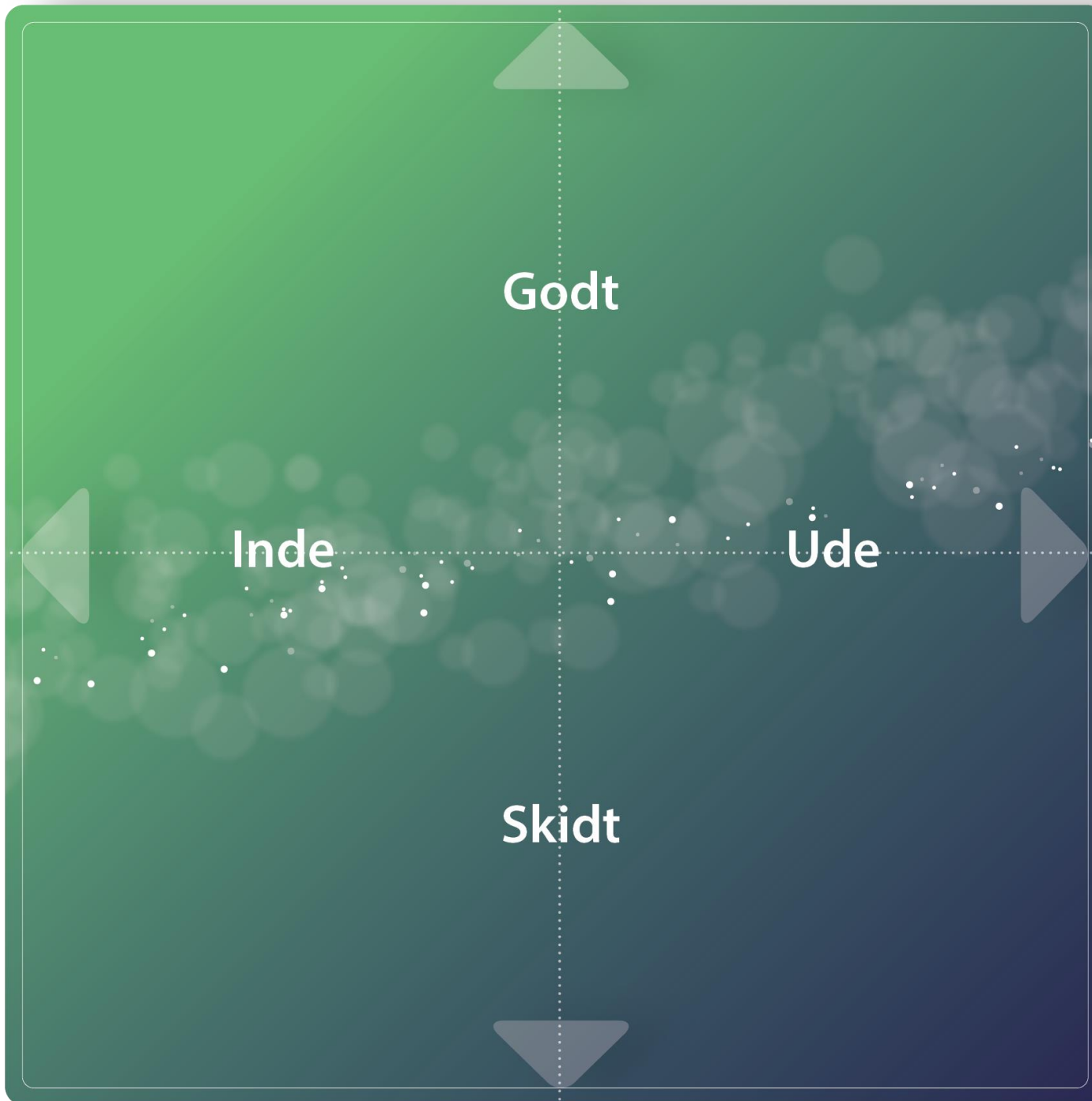
Casper?

Adam?

Sara?

Alma?

William?

Step 4: Hvis den usynlige krise rammer

Hvis den usynlige krise rammer ...

?

Hvor ondt vil det gøre karakteren?

?

Hvem ville hjælpe og forstå dem?

?

Ville de tale med de voksne i deres liv?
Hvorfor / hvorfor ikke?

En masse andre skriver, at et foto de har delt er latterligt og dårligt.

Én som karakteren stolede på, deler en privat strandvideo på klassens lukkede chat. I videoen råber karakteren noget pinligt om at tisse i bukserne.

Karakteren bliver venner med én i et spil. Efter et par uger med beskeder, begynder personen at spørge om meget private ting, og foreslår at de kan dele billeder.

William • Game

Alma • Den søde

Hvis den usynlige krise rammer ...

Til
modne
elever

?

Hvor ondt vil det
gøre karakteren?

?

Hvem ville hjælpe
og forstå dem?

?

Ville de tale med de
voksne i deres liv?
Hvorfor / hvorfor ikke?

Karakteren siger fra i en gruppe online, hvor deres venners venner skriver dumme racistiske ting. Folk de ikke kender begynder at rage, og sende onde truende beskeder. En dag bliver deres navn og vejen de bor på delt i kommentarerne.

Der kommer en privat besked fra en anonym profil. Den har et billede fra en fjollet privat video, hvor karakteren er næsten nøgen. Den fremmede vil have penge eller flere billeder, for ikke at dele videoen på hele internettet.

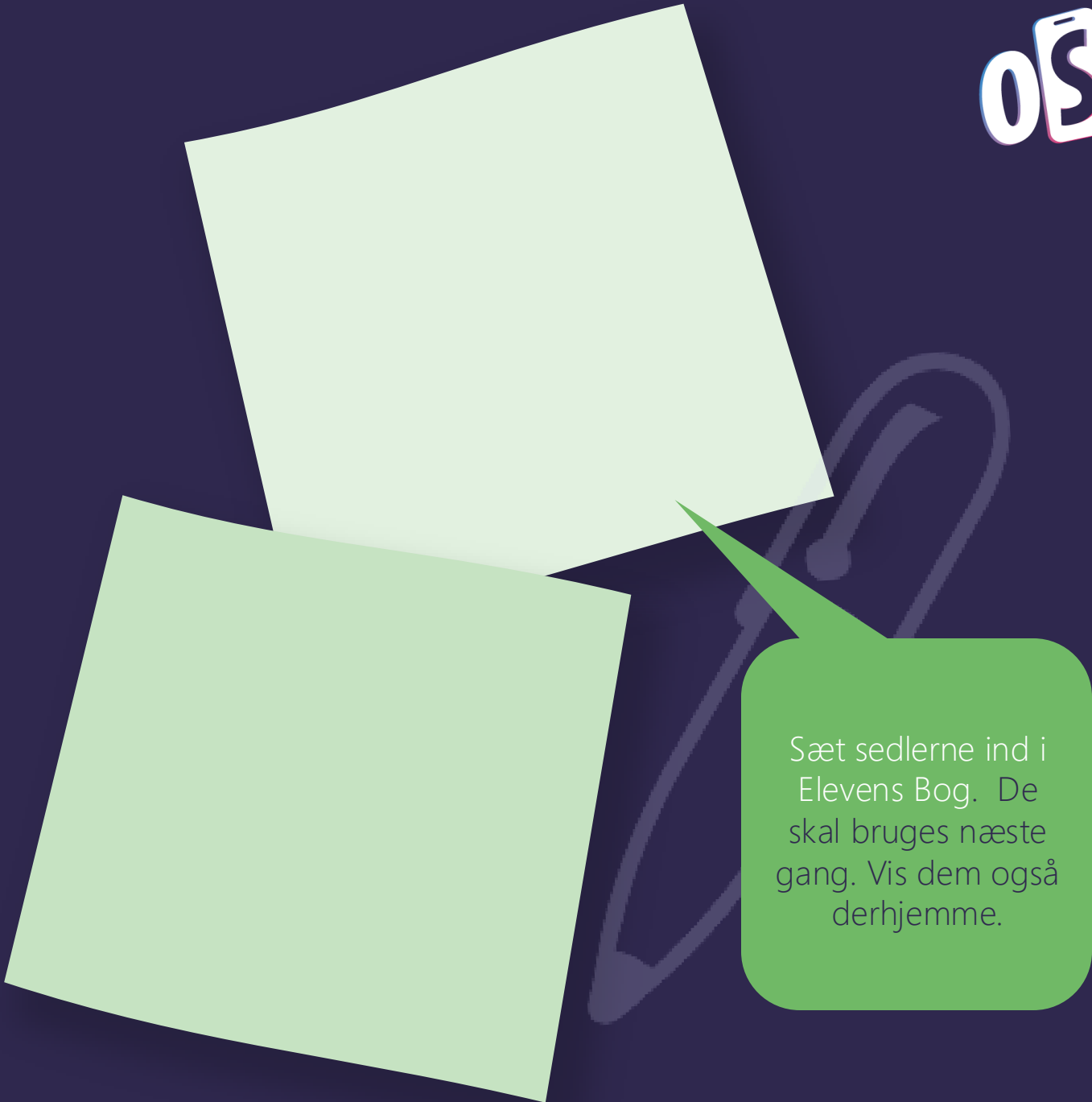
Karakteren kommer ind i en gruppe på Snapchat, der har et billede af skolen på forsiden. En de ikke kender derinde tilbyder at sælge dem puffbars og nogle ulovlige piller. Samme dag begynder algoritmen at give venneforslag til profiler, der handler om sex eller narko.

Step 3: Skriv på gule sedler

- Skriv 2 **råd til nye børn** der snart kommer online, og ikke har været med i kriser eller konflikter endnu
- Skriv mindst ét råd til **børnenes voksne** om hvordan de kan forstå, lytte og hjælpe
- Hvilke af rådene gælder **også os selv**?
- Hvad bør **vi gøre selv og i klassen**?

Sæt sedlerne ind i Elevens Bog. De skal bruges næste gang. Vis dem også derhjemme.

Elevens bog til næste gang

- Meningen er, at **de voksne** også skal lære noget!
- Hvad **vil I gerne** fortælle til jeres forældre?

Elevens navn

Elevens bog